

Studieplan for Arbeidsinkludering og Supported Employment, videreutdanning (15 studiepoeng) (Vår 2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 15

Studiets varighet: ½ år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: HiØ, studiested Fredrikstad og delvis nettbasert

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Dette er et betalingsstudium. For nærmere informasjon om studieavgift, vennligst se [elektronisk studiekatalog](#) eller kontakt [HiØ VIDERE](#) for nærmere informasjon.

I nyere satsing i arbeids- og velferdsforvaltningen skal brukere med sammensatte bistandsbehov gis tettere, enklere og bedre individuelt tilpasset tilbud i den arbeidsrettede oppfølgingen (Meld.St.33: NAV i en ny tid - for arbeid og aktivitet). Supported employment er en inkluderingsprosess/ metodisk tilnærming som tar utgangspunkt i empowerment-tenkning, brukermedvirkning og som bygger på prinsippene om ordinært lønnet arbeid og tidsbegrenset bistand (EUSE 2010).

Studentene vil tilegne seg kunnskaper og ferdigheter i anvendelse av Supported Employment (SE) som metodisk tilnærming i arbeidsinkludering av brukere med sammensatte bistandsbehov. Det settes fokus på kunnskap om hvordan ulike teorier og forklaringer på hvordan forhold i både i arbeidslivet, individuelle forutsetninger og samarbeid kan bidra til å skape gode relasjoner til arbeidsgivere og andre velferdsaktøren for å målet om ordinært lønnet arbeid.

Studiet i arbeidsinkludering og Supported Employment er praksisnært og benytter casebaserte arbeidskrav. Det legges særlig vekt på Supported Employment, femtrinnsprosessen, men det vil også bli gitt undervisning knyttet til IPS og Customized Employment.

Målgruppen for studiet er jobbspesialister og andre som bruker eller ønsker å ta i bruk Supported Employment som tilnærming.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap:

Kandidaten har kunnskap om

- viktigheten av inntektsgivende arbeid og dets verdi og betydning i samfunnet
- situasjonen i det norske arbeidsmarkedet og hvordan dette kan få betydning for inkludering av personer med sammensatte bistandsbehov
- teoretiske perspektiver på inkludering og utestenging fra arbeidslivet
- Supported Employment (SE) og Individual Personal Support (IPS) som metodisk tilnærming og hvordan disse kan bidra til å øke mulighetene for inkludering av personer med sammensatte bistandsbehov i det ordinære arbeidsmarkedet
- inkluderingskompetanse og bruk av ordinært arbeidsliv som mål og virkemiddel
- nyere litteratur og forskning innenfor SE/IPS og kan på bakgrunn av dette reflektere over faglige problemstillinger i egen praksis

Ferdigheter

Kandidaten kan:

- anvende Supported Employment (SE) som metodisk tilnærming til arbeidsinkludering
- anvende ulike metoder for å etablere anerkjennende relasjoner i samarbeid
- anvende ulike strategier i samarbeid med arbeidstaker, arbeidsgiver og aktuelle samarbeidspartnere for å fremme muligheter for arbeidsinkludering
- gjennomføre litteratursøk for å finne og kritisk vurdere, nyere forskning om metoder som kan fremme og hemme arbeidssøkeres muligheter på arbeidsmarkedet

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- planlegge, gjennomføre og systematisk evaluere bruk av SE som metode for arbeidsinkludering overfor brukere med sammensatte bistandsbehov
- kritisk vurdere hvordan forhold på individ-, gruppe- og samfunnsnivå kan påvirke muligheter for arbeidsinkludering
- vurdere og diskutere faglige problemstillinger knyttet til arbeidsinkludering

Opptak

Bachelor eller tilsvarende gradsutdanning på minimum 180 studiepoeng.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av ett emne på 15 studiepoeng og omhandler følgende temaområder:

- Inkludering i arbeidslivet
- Utenforskap fra arbeidslivet
- Arbeidsmarked og NAV
- Supported Employment
- Placement-suport
- Supported Employment og IPS
- Veiledning og samarbeid med arbeidssøker, arbeidsgiver og andre velferdsaktører
- Kritisk refleksjon over bruk av Supported Employment i profesjonell yrkesutøvelse
- Kritisk vurdering nyere forskning om metoder for arbeidsinkludering

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

- Studiet er samlingsbasert med til sammen fire samlinger, hver på to dager. Samling 1, 2 og 4 er nettbasert. Samling 3 gjennomføres på Høgskolen i Østfold, studiested Fredrikstad.
- Det vil foregå noe digital undervisningsaktivitet/veiledning mellom hver samling.
- Det kreves avsatt tid til selvstudier og jobbing med arbeidskrav, mellom hver samling.

I gjennomføringen av studiet vil det bli benyttet ulike undervisnings- og arbeidsformer: forelesning, seminar, veiledning, simulering, selvstudie, individuelle arbeidskrav, gruppearbeid og bruk av interaktive læringsplattformer.

Biblioteket bidrar med undervisning i informasjonssøk, referanseteknikk og kildekritikk. Faglærer vil gi veiledning i oppgaveskriving og hvordan man tilfredsstiller krav til litteraturreferanser og personvern.

Arbeidsomfang

Det er forventet at studenten bruker ca. 400 timer på dette studiet.

Arbeidskrav

1. Deltagelse på åtte undervisningsdager.
Fravær kan godkjennes med inntil 1 undervisningsdag.
2. Tre individuelle logger (maksimum 1500 ord).
Loggen må være levert til fastsatte frister, gitt av faglærer.
3. Gjennomføring av tre simuleringer.
Fravær kan godkjennes med inntil 1 simulering.

Arbeidskravene vurderes til godkjent/ikke godkjent. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen.

Individuell skriftlig hjemmeeksamen over 4 dager, etter nærmere retningslinjer.
Besvarelsen skal være på maksimum 2500 ord.

Karakterregel: A - F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Plagiatkontroll/fusk

Arbeidskrav og eksamensbesvarelser kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent og vil anses som fusk eller forsøk på fusk. Se for øvrig **forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold**.

Praksis

Det er ingen praksisgjennomføring i studiet.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studiet bygger på relevant forskning innen fagfeltet. Studenten arbeider med oppgaver i studiet som viser selvstendig faglig, kritisk refleksjon over egne vurderinger.

Internasjonalisering

Kulturelt mangfold og betydningen av kulturkunnskap i arbeidsinkludering er et tema i studiet. I tillegg vil det være internasjonal litteratur i pensum.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er høgskolen avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Dette studiet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i studiet:

HiØ gjennomfører nettbaserte studentevalueringer.

HiØ VIDERE og undervisningsleder følger opp evalueringresultatet slik at det legges til rette for forbedring og utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 5. januar 2022.

Andreassen, T. & A.C. Bergene (2011). Forpliktelse, omsorg eller nytte- arbeidsgiveres inkluderingsansvar og forventninger til NAV. Søkelys på arbeidslivet, nr. 4 s. 317-334 (17s.): <https://www.idunn.no/file/pdf/51188311/art04.pdf>

Andreassen, T. og K. Fossetøl (2014). Utdfordrende inkluderingspolitikk - Samstyring for omforming av institusjonell logikk i arbeidslivet, helsetjenesten og NAV. Tidsskrift for Samfunnsforskning, nr. 2 s. 174-202 (8s.):
https://www.idunn.no/file/pdf/66695738/utfordrende_inkluderingspolitikk_-_samstyring_for_omforming.pdf

Arbeids- og sosialdepartementet (2016). NAV i en ny tid - for arbeid og aktivitet, Meld. St. 33 (2015-2016). Oslo: Arbeids- og sosialdepartementet. (82s.): <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-33-20152016/id2501017/>

Arbeids- og velferdsdirektoratet: Kvalitetsveileder for jobbspesialisten. Se Canvas.

Bakkeli, V., K. Frøyland, Ø. Spjelkavik, H. Berg, B. Undem & G. M. Malene Vestøl (2020). Kvalitetsarbeid i Supported Employment-tjenester. Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet. Kap. 1, 3, 5 og 6). (54 sider). <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/handle/10642/8835>

Callahan, M. (2009). Supported Employment/Customized Employment Matrix: The distinction between demand employment and a customized relationship. A White Paper. Gautier, MS: Marc Gold & Associates (7s.) Se Canvas.

Cimera, Robert Evert. 2016. A comparison of the cost-effectiveness of supported employment versus sheltered work services by state and demographics of program participants. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 45 (3): 281-294. Se Canvas.

Collett, D.L. og A. Bragdø (2016.) Lindesneslosen - et individuelt oppfølgingsprosjekt blant utsatt ungdom. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 13 (1): 171-177. (6 s.): [https://www.idunn.no/file/pdf/66867293/lindesneslosen - et individuelt oppfoelgingsprosjekt blant u.pdf](https://www.idunn.no/file/pdf/66867293/lindesneslosen_-_et_individuelt_oppfoelgingsprosjekt_blant_u.pdf)

Dahl, Espen S. and Ivar Lima. 2021. "Supported employment ga flere i arbeid raskt, men etter tre år er forskjellen borte". *Arbeid og velferd*, 2021:2. (21s.): https://arbeidogvelferd.nav.no/asset/2021/2/03_Arbeid_og_velferd-2021-02.pdf

European Union of Supported Employment (2010). *European Union of Supported Employment: Verktøykasse*. Nord-Irland: European Union of Support Employment/Leonardo da Vinci Partnership. (115s.): https://www.arbeidoginkludering.no/contentassets/a505ad5e5b8b4173a759e8e2f9ed9f43/eusetoolkit_korrektur3.pdf

Frøyland, Kjetil (2015). Å stå langt fra arbeid - Refleksjoner og forestillinger om kven som kan jobbe. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 12 (4): 307-316 (9s.): https://www.idunn.no/file/pdf/66818960/aa_staa_langt_fraa_arbeid_-_refleksjoner_og_foerestillinger_o.pdf

Frøyland, Kjetil (2016). Applicability of IPS principles to job inclusion of vulnerable youth. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 45 (3): 249-265 (16s.) <https://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=7940019d-be4b-41c8-9172-dcca6ccbfbcb%40pdv-v-sessmgr03>

Frøyland, Kjetil (2020). *Arbeidsinkludering av utsett ungdom – i lys av Supported Employment og kapabilitetstilnærminga*. Fagbokforlaget, Oslo. Ca. 100 sider (heleboka).

Frøyland, K. og Spjelkavik, Ø. (red) (2014). *Inkluderingskompetanse. Ordinært arbeid som mål og middel*. Oslo: Gyldendal. (320 s.) (heleboka).

Gustafsson, J., J. Peralta. og B. Danermark (2013). The employer's perspective on Supported employment for people with disabilities: Successful approaches of Supported employment organizations. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 38 (2): 99-111. <http://doi.org/10.3233/JVR-130624>

Haug, E., B.E. Nilsen, E. Tangnæs og K.M. Paulsen (2017). *Praksis og Kunnskapsutvikling i NAV-kontor, Sluttrapport fra KLAR-prosjektet*. Fredrikstad HiØ (2017) (50 s.) Se Canvas.

Hardonk, S. and Halldórsdóttir, S., 2021. Work Inclusion through Supported Employment? Perspectives of Job Counsellors in Iceland. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 23(1), pp.39–49 (10s). DOI: <http://doi.org/10.16993/sjdr.76>

Hernes, T., I. Heum og P. Halvorsen (red.) (2012): *Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet i velferds-Norge*. Gyldendal Akademiske Oslo, 2. opplag. (120 s.) (Kap: 1,3,4,5) (bok).

Ivarsson, B. H., Ortiz, L. & Wirbing (2015). *MI. Motiverendesamtaler. En praktisk håndbok for sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (91s.) (heleboka).

Kalstø, Å. M., M. Bråthen og J. Sørbo (2011). Hvordan går det med de som har vært arbeidssøkere i 2 år? *Arbeid og velferd*, nr. 1, s. 11-23. (12s.): <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/arbeid-og-velferd/arbeid-og-velferd/hvordan-gar-det-med-de-som-har-vaert-arbeidssokere-i-2-ar>

Leticia San Martín-Rodríguez, Marie-Dominique Beaulieu, Danielle D'Amour & Marcela Ferrada-Videla (2005). The determinants of successful collaboration: A review of theoretical and empirical studies, *Journal of Interprofessional Care*, 19:sup1, 132-147, DOI: 10.1080/13561820500082677 To link to this article (15s.): <https://doi.org/10.1080/13561820500082677>

Lippestad, J.W. og S. Steihaug (2015). Hva mener mennesker med en schizofrenidiagnose er viktig for å komme i arbeid? Tidsskrift for psykisk helsearbeid, 11 (3): 217-228 (11s.): https://www.idunn.no/file/pdf/66800753/hva_mener_mennesker_med_en_schizofrenidiagnose_er_viktig_fo.pdf

Maximova, T. (2019). Kvalifiseringstiltak for innvandrere og muligheter for Supported Employment. (12s.): https://www.idunn.no/file/pdf/67122279/kvalifiseringstiltak_for_innvandrere_og_muligheter_for_supp.pdf

Mueser, K. and J. Cook (2016). Why can't we fund supported employment? Psychiatric Rehabilitation Journal, 39 (2): 85-89. doi: 10.1037/prj0000203. (4 s.) Se Canvas

Sadeghi, T. & Silje B. Fekjær (2018). Frontline workers' competency in activation work. International Journal of Social Welfare. (12s.). doi: 10.1111/ijsw.12320 Int J Soc Welfare 2018: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijsw.12320>

Schönfelder, W., C. Arntzen, T. Johansen, C. Munkejord (2020): Jobbspesialister i NAV. NORCE Samfunnsforskning og UiT Norges arktiske universitet. Kap. 2,3,5 (53s.) <https://norereseearch.brag.e.unit.no/norereseearch-xmlui/handle/11250/2642486?locale-attribute=en>

Simonsen, Monica, Ellen Fabian & Richard G. Luecking. 2015. «Employer Preferences in Hiring Youth with Disabilities» Journal of Rehabilitation 81(1): 9-18. Se Canvas

Swanson, S., D. Becker., & G. Bond (2013): Job development Guidelines in Supported Employment. Psychiatric Rehabilitation Journal, 36 (2): 122-123: Se Canvas

Terum, L. I. & J. T. Jessen (2015). Den tvetydige aktiveringen. Tidsskrift for velferdsforskning. r. 2, s. 96-109. (13s.) <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/10642/3009/1245804.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Tilson, G. & M. Simonsen (2013). The personnel factor: Exploring the personal attributes of highly successful employment specialists who work with transition-age youth. Journal of Vocational Rehabilitation, 38 (2): 125-137. doi: 3233/JVR-130626. (12s.): Se Canvas

Wehman, P. (2012). Supported Employment: What is it? Journal of Vocational Rehabilitation, 37 (3): 139-142. doi: 10.3233/JVR-2012-0607. (3 s.): <https://content.iospress.com/download/journal-of-vocational-rehabilitation/jvr607?id=journal-of-vocational-rehabilitation%2Fjvr607>

Zhang, T. (2016). Virker arbeidspraksis i ordinær virksomhet etter sitt formål? Søkelys på arbeidslivet, 33, 45-65. https://www.idunn.no/spa/2016/01-02/virker_arbeidspraksis_i_ordinaer_virksomhet_etter_sitt_formaa

Sum: 1093 sider

Anbefalt litteratur:

Haug, Erna, B.E. Nilsen, E. Tangnæs og K.M. Paulsen (2017): Supported Employment, veileder for NAV-konto,» Fredrikstad HiØ 2017. Se Canvas

Haug, Erna, B.E. Nilsen, E. Tangnæs og K.M. Paulsen (2017): Supported Employment. Veileder for NAV-kontor. Vedlegg 1 til Kunnskapsbeskrivelsen fra KLAR-prosjektet. Se Canvas

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (2015). Effekt av arbeidsmarkedstiltak på deltakelse i arbeidslivet for innvandrere. Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten; 2015 s. 1 – 36 (35s.): https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2015/rapport_2015_12_trening_arbeidsmarkedstiltak.pdf

Nøkleby Heidi, Nora Blaasvær and Rigmor C. Berg. 2017. «Supported Employment for arbeidssøkere med bistandsbehov: en systematisk oversikt.» [Supported Employment for people with disabilities: a systematic review] Report. Oslo: Folkehelseinstituttet. Retrieved from:

<https://europepmc.org/books/n/niph201709/pdf/>

Schafft Angelika, & Øystein Spjelkavik (2014): Arbeidsgiverperspektiv på arbeidsinkludering. Hva er god Inkluderingskompetanse? Arbeidsforskningsinstituttet, Høgskolen i Oslo 2918. (31s.): SeCanvas.

Jobb og videre studier

Arbeidsinkludering er et politisk satsningsområde. Arbeids- og velferdsforvaltningen retter seg nå mot å øke mulighetene for at flere brukere med sammensatte bistandsbehov kan få nye muligheter i arbeidslivet. Supported Employment er en metodisk tilnærming tilpasset personer med omfattende og sammensatt behov for støtte og veiledning, for både å kunne få og beholde et arbeid over tid. Denne kompetansen er etterspurt både i NAV-kontorene, i arbeidsmarkedsbedrifter og hos andre tiltaksarrangører.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Randi Magnus Sommerfelt, Fakultet for helse, velferd og organisasjon, 24. september 2021

Studieplanen gjelder for

Våren 2022

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE.

Fagansvarlig førstelektor Erna Haug, undervisningsleder Lena Tolfsen

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Vår 2022

Arbeidsinkludering og Supported Employment, videreutdanning

HVARB10122

Arbeidsinkludering og Supported Employment

stp

HVARB10122 Arbeidsinkludering og Supported Employment (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Emneansvarlig: Erna Haug

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Studiet består av kun ett emne, det foreligger ingen egen emnebeskrivelse. Se studieplan.

Undervisningssemester

Vår
